

Nexus-symposium

Intellectuelen en de politiek

met Michael Ignatieff en Ruud Lubbers

Woensdag 14 november 2007

16.00 — 18.00 uur

in de aula van de Universiteit van Tilburg,

Warandelaan 2 te Tilburg

Toegankelijk voor alle geïnteresseerden, reserveren van entreebewijzen is echter verplicht.

Intellectuelen en de politiek

Van oudsher bestaat er een spanning tussen de wereld van de ideeën en het denken enerzijds en de wereld van het handelen en het concrete anderzijds; tussen de wereld van denkers en de wereld van beslissers; tussen het wereldbeeld van de intellectueel en dat van de politicus. Even oud is het verlangen van intellectuelen om invloed op de maatschappij en de politiek uit te oefenen; een verlangen dat zelfs Plato niet kon weerstaan. Maar wat is de echte verantwoordelijkheid van intellectuelen? En in welke mate is dat ook een *politieke* verantwoordelijkheid? Horen intellectuelen thuis in de wereld van de (partij)politiek, of moeten ze daar juist verre van blijven en hun onafhankelijkheid bewaren? Of zouden intellectuelen in ons post-ideologische tijdperk (waarin geen politieke partij nog echt weet waar ze voor staat, behalve voor het behouden van de eigen machtsbasis en de banen in het openbaar bestuur voor leden van de eigen club) meer dan ooit geroepen moeten zijn de idealen en het intellect weer terug te brengen in een wereld die geen idee meer lijkt te hebben van vragen als: wat is nu een goede maatschappij? wat bindt een samenleving? hoe gaan we om met de uitdagingen van de 21ste eeuw? Maar wat dan te denken van al die intellectuelen die de politiek in zijn gegaan, en daar toch niet echt succesvol waren: Jorge Semprún, Václav Havel, Luc Ferry, Mario Vargas Llosa..?

Deze vragen vormen de inzet van een debat over ‘intellectuelen en de politiek’ tussen Michael Ignatieff en Ruud Lubbers, onder leiding van Rob Riemen, directeur van het Nexus Instituut. Voorafgaand aan het debat houdt Michael Ignatieff de 4de Montesquieu-lezing. De dag na het Nexus-symposium neemt Michael Ignatieff het eredoctoraat in ontvangst dat hem is verleend door de Universiteit van Tilburg ter gelegenheid van haar zestiende lustrum.

Montesquieu-lezing

De Faculteit Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Tilburg organiseert jaarlijkse lezingen en seminars over nieuwe ontwikkelingen in de rechtstheorie. Met theorie wordt kritische reflectie bedoeld op fundamentele problemen in de praktijken van het recht. Montesquieu (1689–1755), de Franse denker die het recht altijd in zijn maatschappelijke context plaatste, is daarbij het voorbeeld. De Tilburgse onderzoekers leggen zich niet vast op een van de vele scholen en disciplines die theoretische reflectie bieden, omdat zij zich openstellen voor nieuwe benaderingen en denkkaders. De Montesquieu-lezingen zijn dan ook interdisciplinair. De eerste lezing werd in 2004 gehouden door de rechtssocioloog Brian Tamanaha, die de gevaren besprak van een te instrumentele inzet van het recht. In 2006 sprak James Boyd White, een van de voormannen van de ‘recht en literatuur’-benadering, over de juridische verbeelding en over de interrelaties tussen spreker, taal, macht en ethiek. Tom Tyler, een toonaangevende psycholoog, gaf de lezing in 2007 over de psychologie van het ontwerpen van juridische instituties. Alle lezingen zijn gepubliceerd in de Tilburg Law Lectures Series door Wolf Legal Publishers.

Programma 14 november 2007

- 16.00 u. Montesquieu-lezing door Michael Ignatieff
- 16.45 u. Publiek debat met Michael Ignatieff en Ruud Lubbers onder leiding van Rob Riemen
- 18.00 u. Receptie

Het Nexus-symposium 'Intellectuelen en de politiek' (inclusief Montesquieu-lezing) is gratis toegankelijk voor medewerkers en studenten van de Universiteit van Tilburg. Ook leden (abonnees) van het Nexus Instituut hebben gratis toegang. Overige geïnteresseerden betalen een toegangsprijs van € 15,00. In alle gevallen is het reserveren van een toegangsbewijs verplicht. U kunt zich aanmelden met de aangehechte aanmeldingskaart of via onze website, www.nexus-instituut.nl.

Michael Ignatieff (Toronto, Canada, 1947) is schrijver, historicus, televisiemaker en politicus. Hij studeerde in Toronto en Harvard en doceerde in Cambridge, Oxford, Berkeley en Londen. Vanaf 2000 was hij gedurende vijf jaar directeur van The Carr Center for Human Rights Policy aan Harvard University. Bij zijn benoeming in 2005 tot hoogleraar mensenrechten aan de Universiteit van Toronto keerde Ignatieff, zoon van een Russische vader en een Canadese moeder, terug naar zijn geboorteland. Als publicist verwierf Ignatieff wereldfaam met zijn alomtorende beschouwingen over de rol van nationalisme, etnisch bewustzijn en mensenrechten in internationale conflicten. Veel lof oogstte Ignatieff met zijn biografie *Isaiah Berlin: A Life* (1998). Bij een groter publiek werd hij bekend als tv-presentator van *The Late Show* van de BBC en als maker van de bekroonde tv-documentairereeks *Blood and Belonging*, over de gevolgen van nationalistische politiek. Ignatieff vond ook nog de tijd voor het schrijven van diverse romans, talrijke essays en een familiegeschiedenis en voor deelname aan internationale adviescommissies inzake mensenrechten en conflictbeheersing. Momenteel is Ignatieff lid van het Canadese parlement en de tweede man van de Liberale Partij. In 1996 verzorgde Ignatieff op de eerste Nexus-conferentie de openingslezing, hij hield in 2000 de Nexus-lezing en hij was op vele conferenties van het Nexus Instituut als spreker te gast. Op 15 november 2007 zal Michael Ignatieff een eredoctoraat van de Universiteit van Tilburg in ontvangst nemen.

Ruud Lubbers (1939) werd op zijn 33ste minister van Economische Zaken, werd daarna fractieleider van het CDA en heeft in de twaalf jaren dat hij minister-president was een stempel op Nederland gedrukt. Na een internationale carrière bij de VN heeft hij zich de afgelopen jaren steeds meer geprofileerd als een publiek intellectueel; meest recent met zijn boekje *De vrees voorbij. Een hartenkreet* (2007), waarin hij onder meer felle kritiek uit op de Nederlandse immigratiepolitiek van de laatste jaren. Met ingang van 2006 is Lubbers voorzitter van het Stichtingsbestuur van de Universiteit van Tilburg. Sinds 1995 heeft hij zitting in de Raad van Advies van het Nexus Instituut.

Nexus Instituut

Het Nexus Instituut bestudeert het Europese cultuurgoed in zijn kunstzinnige, levensbeschouwelijke en filosofische samenhang om zo inzicht te bieden in eigentijdse vragen en uitdagend vorm te geven aan het cultuurfilosofische debat. Als culturele denktank beoogt Nexus een stijl van kwaliteit, eruditie en tolerantie, om op die wijze een contrapunt te zijn voor kleinheid van geest, verzuiling en nationalisme, de troosteloosheid van het niets weten en het fanatisme van het enige weten. Nexus wil zich op deze wijze scharen in de Europese humanistische traditie.

Driemaal per jaar publiceert het Nexus Instituut een aflevering van het essayistische tijdschrift in boekvorm *Nexus*, waarvan een jaargang gemiddeld 700 bladzijden telt. In de serie Nexus Bibliotheek worden belangrijke cultuurfilosofische teksten, die niet eerder in het Nederlands zijn vertaald, in boekvorm uitgebracht. Abonnees van *Nexus* zijn automatisch lid van het Nexus Instituut. Het Nexus Instituut organiseert jaarlijks de Nexus-lezing en de Nexus-conferentie (beide ook toegankelijk voor niet-leden) en tevens enkele seminars en masterclasses. Voor meer inlichtingen over het tijdschrift *Nexus* en alle activiteiten van het Nexus Instituut verwijzen wij u graag naar onze website, www.nexus-instituut.nl. Daar kunt u zich ook aanmelden als abonnee of deelnemer aan de Nexus-lezing of de Nexus-conferentie. Heeft u nog vragen? Aarzelt u dan niet contact met ons op te nemen.

Nexus Instituut

Postbus 90153 5000 LE TILBURG
tel. 013 - 466 3450 fax 013 - 466 3434
info@nexus-instituut.nl www.nexus-instituut.nl

Met bijzondere dank aan

Ministerie van oenw, Provincie Noord-Brabant, Gemeente Tilburg,
KPMG Accountants, KPMG Meijburg & Co en
Stichting Vrienden van het Nexus Instituut

Opmaak: Buro Kaaiman, Alphen (NB). Illustratie: Jacques Janssen.

Aanmeldingskaart

Nexus-symposium en Montesquieu-lezing

14 november 2007

UW GEGEVENS (*tevens factuuradres*)

Naam _____ M/V

Adres _____

Postcode en woonplaats _____

Telefoon _____

E-mail _____

ANR _____

Geef het gewenste aantal entreebewijzen aan:

_____ st. voor de normale toegangsprijs à € 15,00 p.p.

_____ st. als *abonnee* op *Nexus* (gratis, max. 2 personen)

_____ st. als *medewerker UVT* (gratis, vermeld uw ANR)

_____ st. als *student UVT* (gratis, vermeld uw ANR)

Betalingswijzen (*indien van toepassing*)

Door middel van eenmalige machtiging tot incasso

Bank- of gironummer

Door middel van een factuur

(*Hiervoor wordt € 1,50 aan administratiekosten in rekening gebracht*)

Handtekening voor akkoord _____

Datum _____

Een post-
zegel is
niet nodig

NEXUS INSTITUUT

Antwoordnummer 60569

5000 WE TILBURG